
Toponímia de Sant Llorenç Savall. Un miler de noms de lloc formats en un mil·lenni

---

Jaume Valls

Resum

El poble i el terme de Sant Llorenç Savall han fixat en el decurs dels darrers mil anys, des que es conserva documentació escrita, un riquíssim repertori de noms de lloc, que l'autor ha recollit tant de fonts escrites com orals, per fixar-los i donar-los a conèixer, per rescabalar-los de l'oblit.

Aquest ampli repertori de topònims llacerencs i llorençans han estat classificats en diferents apartats d'acord amb els indrets que designen, acompanyats d'una descripció i de la datació (si es coneix) de la seva primera documentació.

La relació de topònims comprèn els noms del terme, els nuclis de població les construccions isolades (militars, religioses, necròpolis, masos, molins, indústries rurals...). Una part important és la dedicada als accidents orogràfics, siguin elevacions o depressions del terreny, planes o concavitats. Les característiques del sòl, els hidrònims (rius, rieres, torrents, fonts, basses, rescloses...), conformen un capítol ben interessant.

Els topònims de formacions vegetals (boscos, nuclis d'arbrat, arbres singulars...) i els paratges i partides de terra, tant els erms com les peces de conreu (camps, horts, vinyes i quintanes), donen testimoni de les tasques agrícoles i la intervenció humana en el territori.

Finalment les vies de comunicació (carreteres, camins o senders) conformen la xarxa de relació, de comerç, de transport i de pastura, històrica i actual del municipi llorençà.

El treball s'acompanya d'un índex alfabètic dels topònims, d'una introducció tant tècnica com de síntesi històrica del poble de Sant Llorenç Savall.

Paraules clau

Sant Llorenç Savall, documentació, topònims, terme, datació

Resumen

Toponimia de Sant Llorenç Savall. Mil nombres de lugar formados en un milenio

El pueblo y el municipio de Sant Llorenç Savall fijaron en el transcurso del último milenio, desde que se conserva documentación escrita, un rico repertorio de nombres propios del lugar, que el autor ha recopilado de fuentes documentales y orales, para fijarlos y darlos a conocer, rescatándolos del olvido.

Este amplísimo repertorio de topónimos de Laceria y llorençanos se clasifican en distintos apartados, acordes con los elementos que designan, acompañados de una pequeña descripción y de la fecha o el período de la primera documentación conocida.

La relación de topónimos comprende los distintos nombres del término municipal, los núcleos de población y las construcciones aisladas (militares, religiosas, necrópolis, casas de campo, molinos, industrias rurales...). Una parte importante es la referida a los nombres de accidentes orográficos, sean elevaciones o depresiones del terreno, tierras llanas o concavidades. Las características del suelo, los hidrónimos (ríos, arroyos, fuentes, balsas, enclusas...), conforman también un interesante capítulo.

Los topónimos de formaciones vegetales (bosques, arboledas, árboles singulares...) y los parajes y partidas de tierra, tanto los yermos como los de cultivo (campos, huertos, viñas y quiñones), testimonian las labores agrícolas y la intervención humana en el territorio.

Finalmente las vías de comunicación (carreteras, caminos o senderos), tejen la malla de relaciones humanas, de transporte, de comercio y de transhumancia, histórica y actual del municipio.

La investigación se acompaña del índice alfabético de los topónimos, y de una introducción técnica y de síntesis histórica de Sant Llorenç Savall.

Palabras clave

Sant Llorenç Savall, documentación, topónimos, término, datación

---

Abstract

Toponymy of Sant Llorenç Savall. A thousand place names formed over a millennium

Over the last thousand years, since the beginning of documentary records, the town and the district of Sant Llorenç Savall have established a rich repertoire of place names, which the author has collected from written and oral sources and published to rescue them from oblivion.

That sizeable repertoire of Lacerian and Llorençan toponyms has been classified in different sections according to the places they designate, accompanied by a description and the dating (if known) of their first documentation.

The list of toponyms includes the names of the district, the population centres, the isolated buildings (military, religious, graveyards, farmhouses, mills, rural industries...). One large segment is the one devoted to orographic features, whether elevations or depressions of the ground, plains or concavities. The characteristics of the land and the hydronyms (rivers, gullies, streams, springs, ponds, weirs) make up a very interesting chapter.

The toponyms of plant formations (woodlands, clumps of trees, single trees...) and the plots and parcels of the land, both fallow and crop growing (fields, orchards, vineyards and cultivated strips), bear witness to farm work and human intervention in the territory.

Lastly the highways and byways (roads, lanes or paths) make up the historic and present day network for connections, trade, transport and grazing in the municipality of Sant Llorenç.

The work contains an alphabetical index of the toponyms and a technical and historical introduction to the town of Sant Llorenç Savall.

Keywords

Sant Llorenç Savall, documentation, toponyms, district, dating

---

Introducció

Per no perdre els orígens: salvar els noms.

L'objecte d'aquesta comunicació no és altre que donar a conèixer el treball de recopilació dels noms propis de la vila i el terme de Sant Llorenç Savall, que per tal de fixar-los en l'espai, i llegar-los a les futures generacions, estic duent a terme, comptant amb la col·laboració de moltes persones.

Són un miler de noms que s'han format en el decurs de més de mil anys, almenys des que tenim constància escrita o documental dels noms de les coses. Alguns tenen una antiguitat de deu segles i encara es fan servir, mentre que d'altres designen llocs i coses d'aquest segle XXI. Per això he recollit tant els noms que avui utilitzem, com aquells altres que foren d'ús en altres èpoques i que, per raons diverses, han caigut en desús.

La recollecció de noms propis és una tasca entretinguda, a la qual cal destinar temps i esforç, com a qualsevol empresa, però alhora, és una feina agraïda, que si bé no aporta cap benefici pecuniari, et permet anar a dormir cada dia sabent alguna cosa més, que no és poc, i aquesta íntima satisfacció ja em fa sentir ben pagat.

La comunicació que teniu a les mans és el resum d'aquest treball de molts mesos, una dèria esperonada per una certa urgència a poder-la culminar i lliurar-ne els resultats a la impremta. El fet és que molts dels noms propis del municipi llorençà –i de molts altres del país– corren el risc de perdre's, perquè la gent que els coneix, per raó d'edat, ens va deixant i s'endú amb ells una part d'aquest valuós patrimoni de la cultura local. Un patrimoni lingüístic que espero que contribueixi també, modestament, a l'enriquiment onomàstic de Catalunya. I encara més si tenim en compte que el repertori oficial de la Generalitat només inclou alguns noms de lloc del municipi, en algun cas incorrectes o mal situats sobre el mapa. En efecte, en el *Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya*, només apareixen 49 topònims referits a Sant Llorenç Savall i encara alguns no exclusius.

La ciència dels noms propis

L'onomàstica, la ciència que s'ocupa dels noms propis, és situada dins l'àrea de coneixement de la lingüística, però també fa un bon servei, com a ciència auxiliar, a la geografia, a la història i, ben especialment, a la topografia i a l'arqueologia. Els noms comuns de llocs, d'habitatges o de persones, objecte d'estudi de l'onomàstica, tenen un cert romanticisme. Un embruix que a vegades et fa somniar en èpoques passades o, si més no, et permet contemplar els indrets i les persones amb una nova perspectiva.

Els noms designen llocs comuns amb una funció orientadora, és a dir, perquè la gent pugui entendre amb facilitat d'allò que es parla. Dit d'altra manera, estableixen motius de referència perquè ens puguem entendre millor. L'onomàstica estudia els noms propis. Tot tipus de noms: els noms de lloc que s'anomenen topònims, i els noms de persona, llinatge o habitatge que constitueixen l'antroponímia.

Els noms de lloc van estretament lligats als noms personals, a vegades perquè el nom o el renom de la persona o del seu llinatge queden adherits a un indret del territori, o a

vegades, és justament a l'inrevés. És a dir que la toponímia i l'antroponímia interactuen i es complementen.

Fonts orals i documentals

En iniciar la recerca vaig orientar-la vers la toponímia, però ben aviat hauria de rendir-me a l'evidència i comprendre que els dos conceptes situats en un espai comú, la vila de Sant Llorenç Savall i el seu terme municipal, eren indistingibles. En presentar aquesta comunicació he prescindit, però, dels antropònims i només abordaré la toponímia llorençana, perquè en el marc del parc natural això pot ser d'una certa importància.

En compilar l'onomàstica de Sant Llorenç Savall he optat per l'exhaustivitat, és a dir, per anotar tots els noms propis del terme llorençà que he pogut. Per això m'he servit tant de l'enquesta, mitjançant les fonts orals de persones coneixedores del poble, com de la documentació antiga i moderna. M'he limitat, però, a la recopilació dels noms i a la nota explicativa d'on es poden trobar citats o d'on els he tret. Deixo per als especialistes en lingüística l'estudi de l'etimologia i de la significació dels noms recollits. Tan sols hi aplico unes mínimes definicions de diccionari del que volen dir els mots genèrics.

Antigament, en l'àmbit rural de Sant Llorenç Savall i d'arreu de Catalunya, cada mas funcionava com una veritable unitat de producció i, per tant, cada peça de terra era destinada a un determinat conreu o explotació. En aquest context cada peça tenia un nom propi i cada petit accident orogràfic dins de la propietat, també. Aquests noms tan precisos, amb l'abandó de la funció secular dels masos i els seus conreus i amb la posterior colonització de les terres pel bosc, s'han perdut en molt bona part. Amb l'excepció d'aquells casos en què foren objecte de compravenda, o bé descrits en llegats i que hem pogut conèixer a través dels documents, tot i que moltes vegades sense poder-los situar en l'espai concret.

Ara som a l'era de la velocitat i els vehicles a motor ens traslladen ràpidament allà on volem anar. Un segle enrere un pagès que conreava una vinya s'hi traslladava a peu o amb somera i coneixia amb tot detall els llocs per on passava. I no parlem dels pastors, que havien de fer transitar el ramat per camins públics o pasturar-los en emprius i, per tant, coneixien exactament els límits de les propietats: allà on podien entrar i on els era interdit fer-ho. Els boscaters i els treballadors a jornal posseïen també molta informació dels diferents indrets on havien de fer feina per compte d'altri i, naturalment, de llurs límits.

Fòssils de la llengua

Avui gran part d'aquests precisos coneixements territorials s'han perdut. D'altres han quedat documentats sense que en puguem esbrinar el sentit últim: és el que s'anomenen «els fòssils de la llengua». Avui les úniques persones que recorren el territori a peu són els excursionistes i els naturalistes, els quals, manta vegades, desconeixen els noms del terreny per on trepitgen, perquè el seu principal neguit és anar d'un lloc a un altre, o seguir el rastre d'un ésser viu... i prou feina tenen a encertar el camí que, per poc transitat, moltes vegades s'ha mig perdut.

Les paraules, però, són més resistents a l'erosió del temps que les mateixes pedres. En aquest país fa més de mil anys que parlem un mateix idioma, el català. Una llengua que es formà evolutivament d'un substrat anterior fet del llenguatge iber, germànic, llatí o àrab i que com que afortunadament és encara una llengua viva, continua evolucionant i incorporant nous mots i oblidant-ne d'altres. Els noms responen a aquest conglomerat idiomàtic, a aquest pòsit secular.

Els documents, però, durant molts segles s'escriviren en llatí, i després en castellà o en català, depenent de qui mavena, o de la voluntat i formació dels clergues i notaris, els pocs mortals que llavors dominaven l'escriptura. El fet és que molts noms de lloc han tingut alteracions i evolucions en el decurs dels temps, i aquests canvis també són prou interessants de conèixer. En posaré un exemple. Segurament coneixereu el puig o el coll Gavatx, al repeu del turó de Rocamur, també conegut com la Màquina de Tren. Aquests indrets, el puig i el coll, es coneixien el segle XI com a *puio* i *collo* de Baio, un nom personal. Més endavant els trobem escrits com a puig i coll de Baig. A mitjan segle XVIII són el puig i el coll de Baix, per acabar referenciats d'ençà de mitjan segle XIX com a puig i coll Gavatx. Són llocs que surten sovint documentats puix que fins a primers del segle XX s'hi conreaven vinyes! Avui sembla un lloc feréstec.

Classificació i relació

Com que aquesta comunicació ha de ser breu, he cregut oportú circumscriure-la a tres motius perquè pugueu fer-vos una idea de l'abast del lèxic toponímic. Els noms de lloc es poden classificar de diverses formes. Podem agrupar-los en orònims o els noms del relleu geogràfic; en hidrònims o els noms de llocs d'aigua; els fitònims, que designen els noms d'origen vegetal; els zoònims, que agrupen els noms d'animals, i els hagiònims o noms de sant. Prescindint d'aquesta classificació semàntica, he preferit, com veureu, relacionar-los d'acord amb el lloc que designen en l'espai.

Deixeu en primer lloc, ja que estic entre naturalistes, que us proporcioni una relació de la trentena de noms d'animals que conté la toponímia llorençana:

Noms d'animals o zoònims

Puig l'Abella, turó i balma d'Abellarols, la pedra d'Àliga, les Asenedes, el turó del Boc, el mas i el puig Bou, el turó de les Nou Cabres, la carena i el torrent del Cargol, el mas Crestó, el pujolet de les Cogullades, el sot del Duc, la roca del Cap de l'Escarpida, les Boixeres i l'hostal del Llop, el morral del Gaig, la font del Gat, la font i la cova dels Gosos, la balma de les Guineus, el sot de les Guineueres, el sot del Llangardaix, la cova dels Llimacs, la font de les Merles, el morral de la Mona, la Mosquera, la galeria de l'Oca, la serra, el coll i el mas Palomeres, el collet de Penjallops, el sot de la Perdiu, la balma de les Pucses, el mas

Rossinyol, el forn d'en Sargantana, la canal del Senglar, i la roca i el mas Voltorera.

Classificació dels topònims llorençans i llorençans

En segon lloc us ofereixo l'ordre que he emprat per classificar els diferents noms de lloc:

- 1) El terme municipal.
- 2) Els nuclis de població.
- 3) Les construccions isolades: construccions militars, religioses, necròpolis i cementiris, masos aïllats, molins i indústries rurals (forns...), barraques de vinya i altres edificacions isolades.
- 4) El accidents orogràfics:
  - 4.1) *Elevacions del terreny*
Carenes, serres i serrats; turons, puigs, pujols i eres; cingles, morrals, ribes i tossals; roques, rocs i pedres; costes, costers, graus, moles..., i colls, collets i colletons.
  - 4.2) *Terrenys plans*
Plans i planes.
  - 4.3) *Depressions del terreny*
Valls; comes, comelles; clots, fondals i sots; vessants, bacs i bagues, i canals.
  - 4.4) *Concavitats*
Balmes, coves, forats i avencs.
- 5) Característiques del sòl.
- 6) Hidrònims:
Rius; rieres; torrents; fonts; gorgs i salts; ponts, passants, passeres, abeuradors, basses, preses i rescloses.
- 7) Topònims de formacions vegetals:
Boscors; alzinars, boixeres, rovires, pinedes; pastures, prats, sestres..., i arbres singulars.
- 8) Paratges, partides i peces de terra:
Partides actuals i històriques; peces de terra; artigues, boïgues, boadelles, mates...; camps, fruiterars, horts, olivars, quintanes i vinyes, i saleres.
- 9) Vies de comunicació:
Carreteres; camins i cruïlles de camins, ponts i passeres.
- 10) Diversos: dòlmens; creus; padrons i monuments, i miradors.

Com comprendreu es tracta de capítols molt desiguals puix que si, per exemple, els masos proporcionen una abundosa documentació en el decurs dels segles, tan àmplia com la dels accidents orogràfics, el capítol dedicat als noms de les característiques del sòl, només té dues entrades.

La part més complicada correspon a les partides i peces de terra, ja que els seus noms varien substancialment amb el temps i amb les particions i venda de terres. Les vinyes, per exemple, que a mitjan segle XVIII començaren a colonitzar una bona part del terme, adopten el llinatge o el renom del seu propietari, però aquest varia amb el temps.

Relació de topònims

Finalment us ofereixo una relació alfabètica dels topònims de Sant Llorenç Savall (vegeu pàgines següents).

Abellarols, balma d'
 Abellarols, turó d'
 Abeuradors, els (del Burc)
 Abeuradors, els
 Abios, coll d'
 Acàcies, torrent de les
 Adernar, l'
 Agell, alou de l'
 Agell, basses de l'
 Agell, cingles de l'
 Agell, L', mas
 Agell, molí de l'
 Agell, torrent de l'
 Agomenes, pt.
 Agramunt, coll d'
 Agramunt, corralots d'
 Agramunt, font d'
 Agramunt, forn de calç d'
 Agramunt, mas
 Agramunt, torrent d'
 Aiguader, balmes de l'
 Aixeta, font de l'
 Aladern, coll d'
 Àliga, pedra d'
 Alou, s'
 Alzina del Balomí, l'
 Alzina de Bonmir, l'
 Alzina del Crispiano, l'
 Alzina, font de l'
 Alzina Foradada, l'
 Alzina Grossa, l' pt.
 Alzina de la Serra, l'
 Alzina de les Tres Besses, l'
 Alzinar de la Mata, l'
 Àngel, prat de ca n'
 Àngel, cova de l'
 Arcada, cova de l'
 Areny de Mata d'Horta, l'
 Areva, costa de l'
 Armengol, l' (de Vallcàrcara)
 Armengol, l' (de la vall de Mur)
 Armengol, basses de l'
 Armengol, font de l'
 Armengol, quintanes de l'
 Armengol, torrent de l'
 Arnes, sot de les
 Artigues, les (pt. del Burc)
 Artigues, les (pt. del Genescar)
 Artigues, les (pt. de Savinyana)
 Artigues, ses (pt. de la Codina)
 Artigues, sot de les
 Assanedes, les pt.
 Avellaner, camp
 Avellaners, sot dels
 Avellanes, torrent de les
 Avenc de les Marines, torrent de l'
 Avenques, les
 Avi, font de l'

 Baig, coll de
 Baix, coll de (pt. del Borrell)
 Balomí, El, mas
 Balomí, serra del

 Balomí, torrent del
 Balumí, font del
 Banills, vall de
 Banyaloca, aous d'en
 Barceló, font del
 Barcelona, camí real a (per Gallifa)
 Barcelona, camí real a (pel coll de Palomeres)
 Barrassa, turó de
 Barroer o Barroé, cal
 Barruls, vall de
 Bastides, coll de les
 Baxenes, serrat de les
 Bellsolà, mas
 Bellver, cova de
 Bertran, mas
 Besa, balma d'en
 Bisbe, as (pt. del Romeu)
 Bisbe, as (pt. del Vilardell)
 Blanc, cal, mas
 Blanc, collet de cal
 Blau, gorg
 Bó, torrent
 Boada, granja del
 Boadella de Gavarres, pt.
 Boc, turó del
 Boff o Buff, casetes del
 Boff o Buff, coll del
 Boff, Buff o Bofill, mas
 Bohiga Nova, la
 Bohigues, casals de pt.
 Bohigot de la Creu, lo pt.
 Boix, as (pt. del Permanyer)
 Boix, camp des (pt. del Romeu)
 Boix, coll de
 Boixeres, coll de les
 Boixeres del Llop, les
 Boixos, del coll de Finestrella
 Bolcador, el (pt. del Vilardell)
 Bon Aire, serrat del
 Bord, balma del
 Borrell, El, mas
 Borrell, torrent del
 Borrell, camí missader del
 Bosc Negre, el
 Bosc Negre, pont del
 Bosc, les roques del
 Bosquet, el
 Bou, mas
 Bous, pla de
 Brenyosa, mas
 Bressola, mas
 Brossa, can, mas
 Brossa, torrent de can
 Bruch, puig
 Brugatons, els
 Bruguera, pla de
 Bruguera, es pla de pt.
 Bruguera, puig de pt.
 Bruguera, la (pt. del Permanyer)
 Bruguera, la (pt. del Romeu)
 Brunet, avenc del
 Buadella, cases de

 Bueno, camp del
 Bujoi, mas
 Burc, camí del
 Burc, Burg o Burch, El, mas
 Burc, torrent del
 Busqueta, La, mas
 Busqueta, bosc de la
 Busqueta, coll de la
 Busqueta, torrent de la
 Busqueta, vall de la

 Cabrafiga, cova de
 Cabrafiguera, pt.
 Cabrafiguera, torrent de
 Cabranyosa, coll de
 Cadafalch, mas
 Cadireta del Dalmau, la
 Cadireta, sa o ça, mas
 Calçada, la (pt. del Permanyer)
 Calçada, camí de sa
 Calçada, camp de sa (pt. del Vilardell)
 Calçada, sa (pt. del Romeu)
 Caldes de Montbui, camí a
 Caluns, mas
 Calvari, creu del
 Calvari, serra del
 Cames, alou de can
 Cames, serrat del
 Campllong pt.
 Canal, cova de la
 Canalenys, els (pt. de Saladelafont)
 Canals, torrent de les
 Canalers pt.
 Canaletas (pt. del Montcau)
 Canamars o Canyamars, coll de o des
 Canemars
 Canyameres, mas
 Canyar, gorg del
 Cap de l'Escarpida, roca del
 Capblanc, font del
 Caputxó, creu de
 Cardena, coll de
 Cargol, carena del
 Cargol, torrent del
 Carner, coves del
 Carner, El, mas
 Carner, carena del
 Carner, torrent del
 Carrera, pla de la
 Carreroles
 Carretera de Sabadell a Prats de Lluçanès
 Carretera de Sant Llorenç Savall a Llinars
 Casafarrera o Casa Ferrera, mas
 Casajoana, mas
 Casal, sot del
 Casalblanch, mas
 Casals, es
 Casals, vinya des
 Casanova, mas
 Casavella, mas

Casavinyana, mas	Comagran, vinya de	Dalmau, El, mas
Cases, mas	Comagrossa, baga de	Dalmau, baga del
Cases, sot d'en	Comagrossa, coll de la	Dalmau, bosc vell del
Casetes del Bufí, avenc de les	Comagrossa, la	Dalmau, carrerada del
Casetes del Bufí, les	Comagrossa, sot de la	Dalmau, font del
Casilla, coll de la	Coma Janera o Comagenera, pt.	Dalmau, forn de calç del
Cassinyol, mas	Comapregonà, bosc de	Dalmau, forn d'obra del
Castell, bosc del	Comapregonà, la	Dalmau, forn de pega del
Castell, coll del	Comapregonà, mas	Dalmau, la Fumada del
Castell de Pera, serra del	Comapregonà, quintanes de	Dalmau, Quatre Camins del
Castell de Pera, el	Comapregonà, roques de	Dalmau, riera del
Castellassa del Dalmau, la	Comella, la	Dalmau, Sant Pere del
Castellet, avenc del	Comellar de l' Armengol, el	Daví, avenc del
Castelltersol, camí a	Comelles, les (pt. del mas Puig)	Daví, la Creu del
Caubó, El, mas	Comes, avenc de les	Daví, el, mas
Cavall Bernat de la Vall, el	Comes, can	Daví, font del
Cel, camí del	Comes, coll de les	Daví, forn de calç del
Cellers, mas	Comes de les Oliveres, forn de les	Daví, torrent del
Cent Pins, els	Comes, font de les	Des cans, mas
Cinc Pins, els	Comes, les o ses pt.	Descàrrega, coll de la
Civil, gorg del	Comes o Coma, mas	Despermany, mas
Clapers (pt. de vall de Maria)	Comes, torrent de les	Despla, mas
Closa, colletó de la	Cometa, la	Destrull, mas
Closa, pla o plana de Sa	Cometa, granja de la	Dones, hort de les
Có, era del	Conques, les o ses	
Codina, La, mas (vall d'Horta)	Conques, pantà de les	Embassament, l'
Codina o Cudina, La, mas	Conques, pont de les	Emboscats, cau dels
Codina, font de la	Conques, torrent de les	Emprius, carena dels
Codina, serra de la	Contraban, ruta del	Emprius, coll dels
Còdol Blanc, serra del	Corb, serrat del	Encavalcada de les Fogueroses, roca
Cognoms, riera dels	Cormina, la, pt.	Ensorrament, cova de l'
Cogul, la coma del	Cornador, puig	Era de la Guardiola, coll de l'
Cogul, pt.	Cornut, roc del	Era de Malrich, l'
Cogull, turó del o puig del	Coromina, la	Era Ventosa, l'
Cogull, serra del puig	Coronell, font del	Era Ventosa, coll d'
Cogullades, pujólet de les	Costa, coll de la	Eres, coll d'
Coixa, tossal de la	Costa, balma de la	Ermitana, l'
Colobrech, eres de (pt. Ubach)	Costa, La, mas	Escaleta, canal de l'
Coll, soleia del bosc del	Costa, pla de la	Espardenya, serrat de l'
Collada, coll d'en	Costabarra, turó de	Esparreguera, carrer d'
Collbarra, alou de	Costaborrassà, serrat o serra de	Espinalbar, pt.
Collbarra, carena de	Costes, les, pt.	Espluga, roca d'
Collbarra, torrent de	Costes, torrent de les	Estàtues, camí de les
Coll de Baix, (pt. del Borrell)	Crestó, el, mas	Estella, serrat d'
Coll d'Eres, bosc de	Creu de Pedra, la	Euflàvia (Flàvia), bosc de l'
Collderorure (pt. de Ponsferrer)	Creu de Pedra, sot de la	
Collet, coll del	Creu de Pressa, la	Farigola, mas
Collet, el, pt.	Creu de Ricó, la	Farreres, les
Collegia, coll de	Creu de Ricó, carena de la	Felip, la cabana d'en
Collmoner, mas	Creu de Ricó, coll de la	Ferreres, font
Coma, mas	Creueta, la	Ferreret, camí del
Comabella, caseriu o barri de	Creu Vermella, alou de la	Ferreret, el
Comabella, mas	Creu Vermella, carena de la	Ferrers, hort dels
Comabella, torrent de	Creu Vermella, la	Ferro, font del
Comabella, vall de	Creu Vermella, dolmen de la	Fibles del Daví, els
Comadanys, pt.	Crispiano o Cipriano, alzina d'en	Figuerota, sot de la
Coma d'Homens, pt.	Cuagra, pt.	Finestra, font de la
Coma d'Oriol, la	Cubell, font del	Finestrella, boixos del coll de
Comadran, mas	Cuda, erm d'en	Finestrelles, agulles de
Comadran, font de	Curta, serra	Finestrelles, coll de
Comadran, quintanes de	Cussó, torrent del	Finestrelles, turó de
Comadran, resclosa del	Cussons, els, pt.	Flàvia (Euflàvia), font
Comadran, torrent del		Fogadell, puig

Fogaroses, agulles de les	Gossos, font dels	Llunell, mas
Fogaroses, carena de les	Graella, serrat de la	Maiol d'en Fogàs
Fogaroses, castellots de les	Graelles, serrat de les	Màquina de Tren, la
Fogaroses, cova gran de les	Gramunt, mas	Mal, torrent
Fogaroses, cova petita de les	Gran, canal	Malric, era del (pt. de Saladelafont)
Fogueroses, forats de les	Gran, carena	Mas Permanyer, torrent del
Fogueroses, font de les	Gran de la Muntada, avenc	Matalonga, la
Font del Boix, vinya de la	Granera, camí a	Marell, mas
Font Flàvia, canal de la	Gravador, pt.	Maria, vall de
Fonda, canal	Grill, vinya del	Marines, baga de les
Fondos, els	Gros, turó	Marines, avenc de les
Fondos, font dels	Guamir	Marines, caseriu o barri de les
Fondos, vinya dels	Guadel	Marines, torrent de les
Font, camp de la	Guadell, codina de	Marines, vall de les
Font d'en Pere Miquel, horts de la	Guamir, pt.	Marquet de l'Era, el
Font de Sant Miquel, torrent de la	Guardiola (pt. del Permanyer)	Marquet, avenc del
Fontanellas, pt.	Guardiola, era de la	Marquet, baga del
Fontanelles, font de	Guardiola, puig de la	Marquet, cingles del
Fontanet o Fontana, el, mas	Guineures, sot de les	Marquet de les Roques, el, mas
Fontanet, la costa del		Marquet, font del
Fontanet, torrent del	Hereva, costa de l'	Marquet, resclosa del
Fontanet, sot o clot del	Heura, sot de l'	Marquet, torrent del
Fonteta, la	Homens, coma d'	Martiri, pujol del
Forat d'en Perer, torrent del	Horta, molí d'	Mas Puig, alou del
Forn, la costa sobre el	Horta Sobirana	Mas Permanyer, torrent del
Forn, torrent del	Horta, vall d'	Mas Riera, les cases del
França, camí de (per coll d'Eres)	Horta Forana, mas	Mas Romeu, coll del
Frare, font del	Horta, riera d'	Mas Romeu, serrat del
Forques, pla de les	Horts de Collmoner, font dels	Massaguera, casa (pt. de Saladelafont)
	Horts del Rector, els	Massans, coll dels
	Hostal del Llop, l'	Mascarell, riera de
		Mascarell, pt.
Gafons, cingle dels	Joanic, torrent d'en	Mata, serra de la
Gaig o Gaix, morral del	Jofresa, la	Mata, alzinar de la
Galí, coll del	Jofresa, roques de la	Mata, camp de (pt. de la Costa)
Galí, el, mas	Jonça, la	Mata d'horta, areny de
Galí, font del	Josep Sors, font d'en	Mata d'horta, camp de
Galí, pont del		Mata de Salomó
Galí, sot del	Labeja o l'Abella, puig	Mata de Solano, pèlags de
Galí, serra del	Lacera, terme de	Mercadal, pt.
Gallifa, camí a	Lacera, Sant Llorenç de	Mercadal, coll del
Gargaloses o Gargoloses, mas	Llangardaix, sot del	Mercells, mas
Garrafa, la, pt.	Lledoner de la Muntada, el	Merles, font de les
Gat, font del	Llerna, vall	Mesquita, mas
Gavatx o Gavaig, puig	Lligabosses, coll de	Mesquita, solell de la
Gavatx, coll	Lligabosses, paratge de	Micó, torrent de
Gavarra, mas	Llimacs, cova dels	Miquerillo, font del
Gavarres, serra de	Llobet o Lobet, mas	Mill, sot del
Gavarres, riera o torrent de	Llogari, cal	Mirador, el
Gavellada, pont de la	Llogari, font de Cal	Miralles, sot de
Gegant de les Fogaroses, el	Llogari, basses de Cal	Miralles, coll de
Genescar, alou del	Llop, Can, mas	Molela, pt.
Genescar, baga del	Llop, cingles del	Moleta, mas
Genescar, font del	Llop, l'hostal del	Molí, camp del
Genescar, forn d'obra o teuleria del	Llor, avenc de la font del	Molí, resclosa del
Genescar o Genescà, el, mas	Llor, canal del	Molí, vinya del
Genescar, quintanes del	Llor, coll del	Mollan
Ginascar	Llor, font del	Mona, morral de la
Ginebres, les	Llor, passera de la font del	Moncugué
Ginestar, mas	Llor, torrent del	Monistrol, camí a
Giramans del Soler, mas	Llor, torrent de la font del	Monner, coll
Gitanos, balma dels	Llort o Llor, mas	
Gleva, la, pt.	Lluís, camp d'en	
Godilà, quer de		
Gossos, cova dels		

Monner, serradell del	Orta, camí missader d'	Pollancre, passeig dels
Mont Bakunin	Orta sobirana, L'	Prat, mas del
Montcau, balma del	Ortigues, sot de les	Ponsferrer, balma de
Montcau, turó del	Otzet, camí de l'	Ponsferrer, font de
Moncogul		Ponsferrer, mas
Montlan o Monlan	Padró, camp des	Ponsferrer, pont de
Montllor, torrent de can	Padró, mas	Ponsferrer, salt de
Montserrat, camí al monestir de	Paella, serrat de la	Pont del Galí, el
Morell, el	Pagès, carena del	Pont del Galí, font del
Morella, canal de la	Paladín o Paladrín, camp de (pt. de	Pontonal, puig de
Morella, turó de la	Romeu)	Posterula, coll de
Morella, riba de la	Paller de les Fogueroses, el	Pou de l'Infern, el
Mosquera, la, mas	Paller de les Fogueroses, font del	Pregona, la
Mossèn Enric d'Ossó, masia de	Palomeres, coll de	Pregona, avenc de
Mossèn Miró, pont de	Palomeres, serra de	Pregona, carena de
Mugró, el	Palomeres, mas	Pregona, coll de
Muntada, la, mas	Palomeres, rovira de	Pregona, font de la
Muntada, avencs de la	Pararolas, coll de	Pregona, forn d'obra de la
Muntada, baga de la	Pararells, els	Pregona, torrent de
Muntada, bosc de la	Parellada, la	Prínceps, camí dels
Muntada, font de la	Parellada, mas de la	Pruneres, rasa de les
Muntada, forn de calç de la	Parellada, resclosa de la	Pruneres, sot de les
Muntada, gorg de la	Paretó, el, mas	Puces, balma de les
Muntada, horts vells de la	Parròquia de Sant Llorenç de Lacera	Puces, revolt de les
Muntada, les Monges de la	Parròquia de Sant Feliu de Vallcàrca-	Puig, as (pt. del Dalmau)
Muntada, olivar d'en	ra	Puig, El, mas
Muntada, pont de la	Paulis, gorg del	Puigbou
Muntada, rec de la	Pederonas, coll de les	Puigbru
Muntada, resclosa de la	Pedra d'Àliga, la	Puigcans (pt. d'Ubach)
Muntada, soleia de la	Pedra, la creu de	Puig de les Forques, morral del
Muntada, torrent de la	Pedregar, puig	Puig de Ram, baga de
Muntcalvall (pt. del Vilardell)	Pedregars, torrent de	Puig Labeja o l'Abella
Mur, alou de	Penitent, cova del	Puig Pedregar
Mur, quadra de	Penjallops, collet de	Puig Rodó, el
Mur, Sant Pere de	Perdiu, sot de la	Puig Rodó, camí del
Mur, vall de	Pescaler, cingle	Puigsesplanes
Mura, camí de	Petra, <i>castrum</i>	Pujolet de les Cogullades
Mussarra, camí reial que ve de	Pera, castell de o de la	
	Pera, Santa Maria del castell de	Quatre Camins del Dalmau, els
Nasples, coma de	Pere Miquel, font d'en	Queixal Corcat, el
Negre, bosc	Perer, forat d'en	Quer de Godilà, el
Noguera o Nogueres, mas	Permanyer, mas des	
Nou Cabres, turó de les	Perruca, balma del	Raguell, pt.
Nou de la Revella, avenc	Perxas, bosc de les	Raguell o Raguell, mas
Novell, mas	Perxes, serrat de les	Raio, resclosa del
	Pi Bonic, el	Rambleta, la
Oca, galeria de l'	Pi d'en Guàrdia, coll del	Ranxero, bosc del
Òbits o Oubis, els	Pi de les Quatre Besses del Dalmau, el	Ravella, avenc de la
Òbits, font dels	Pi de les Quatre Besses, avenc del	Ravella, avenc de la canal de la
Òbits o Oubis, roca dels	Pi Gros de la Roca, el	Ravella, canal de la
Òbits, sepultures dels	Pi Tort, el	Ravella, coll de la
Olivar, coma de l'	Pilera, torrent de	Rector, horts del
Oliver, mas	Pinalbar, as (pt. de la Costa)	Rector, La Costa del
Oliveres, Les, mas (vall d'Horta)	Pinassa del Dalmau, la	Rectoria, la
Oliveres del Galí, Les, mas	Pinasses, les	Rectoria, era de la
Oliveres, bassa de les	Pinasses, pla de les	Rectoria Vella, la
Oliveres, carrerada de les	Pinberque, serrat de	Rei, La Costa del
Oliveres, camí al molí de les	Pla, mas des	Regador, pt.
Oliveres, forn d'obra de les	Plana, camp de	Residència d'Avis, la
Oliveres, molins de les	Planes, les o ses (pt. de Vilardell)	Rial, pt.
Oliveres, passant de les	Planes, les (pt. de Romeu i Permanyer)	Ricó, carena de
Oliveres, soleia de les	Plans, els	Ricó, coll de
Oliveretes, carena de les	Plàtan, torrent del	Riera, mas

Rifer, mas	Sala, torrent de la	Serra, carena de la
Rifer, costa d'en	Salacrup, pt.	Serra, costa de la
Rifer, camp d'en	Sala d'Horta, la	Serra, font de la
Rifer, horts d'en	Saladelafont, mas	Serra, forn de la
Rifer, soleia del	Sala de la font Llogari, La, mas	Serra, pont de la
Rifer, trull d'en	Salallasera, mas	Serra Alta, camí de la
Rifer, vinya del	Salallasera, camí de	Serracuagra
Ripoll, riu	Salallasera, casalots de	Serra o Serra de Gavarres, mas
Ripoll, vall del	Salallasera, font de	Serra, turó gros de la
Riverol, mas	Salallasera, serra de	Serrapuagra, baga de
Robiola, la	Salallasera, torrent de	Serrat, el
Roca, La, mas	Salamó, el	Serretes, coll de les
Roca, camí al molí de la	Salamó, cingles del	Sesta de l'Arç, la
Roca, molí de la	Salamó, forats del	Simanya, bosc de la
Roca d'Espluga	Salamó, mata del	Simanya, cova
Roca, baga de la	Salamó, pla del	Simanya Nova, cova de la
Roca, font de la	Saleres, les	Simanya Petita, cova de la
Roca, pont de la	Saleres de les Oliveres, les	Sirera, camp de
Roca, torrent de la	Salines, les (pt. del mas Puig)	Sobre els Fondos, pt.
Rocamur	Salou	Solà, hort del
Rocamur, castell de	Sallent, can, mas	Solei, font del
Roca Sereny o S'Areny	Sallent, torrent de can	Soleia, bosc del coll de la
Roig, coll	Salou, mas	Soler, casa d'en
Romanedes, Les (pt., de mas Puig)	Salvany, mas	Surera de la Vall d'Horta, la
Romeu, el, mas	Salvanya	Sussana, gorg de la
Romeu, font del	Salvi de Mas Riera, can	
Romeu, forn de calç del	Salze del Burc, el	Tanca, canal de la
Romeu, torrent del	Sant Feliu de Lacera	Taxonera, aragall de la
Rosanes, mas	Sant Feliu de Vallcàrcara	Teixó, cova del
Roquer, mas	Sant Feliu de Vallcàrcara, camí a	Til·ler del molí de la Roca, el
Roques del Bosc, les	Sant Jaume, font de	Til·lers, canal dels
Roques de la Coca, les	Sant Jaume, sot de	Terrassa, camí real a
Roques llistades, les	Sant Jaume, torrent de	Torre de la Coma, mas
Roquetes, camí de les	Sant Jaume de Vallverd	Torre o de la Torre de Lacera, mas
Roquetes, hort de les	Sant Llorenç Çavall	Torre de Lacera
Rossell, El, mas	Sant Llorenç Savall	Torrent, cova del
Rossell, torrent de	Sant Llorenç Savall, església de	Torrent Bo, font del
Rossell, vall de	Sant Miquel, font de	Torrota de la Roca, la
Rossinyol, El, mas	Sant Pere de Mur	Torrents, mas
Rossinyol, quintanes del	Sant Pere, bosc de	Traens, coll de
Rossinyol, serrat del	Sant Pere, quintana de	Traens, serra de
Rossinyol Nou, el	Sant Roc del Marquet de les Roques	Traginers, font dels
Roure Cremat, el	Sant Sebastià, riera de	Tres Besses, alzina de les
Roure de Bardarà, el	Santa Agnès, canal de	Tres Senyors, serra dels
Roure de la Muntada, el	Santa Agnès, riera de	Tres Senyors, collet dels
Roureda, la	Santa Filomena del Galí, capella de	Tres Termes, collet dels
Roure, font del	Santa Maria, coll de	Triangle, cova del
Roure Foradat, torrent del	Santa Maria del Castell de Pera	Trull, forat del
Rovira, coll de	Sants, can	Trull, mas del
Rovira, La (del Permanyer)	Sargantana, forn d'en	Trull, torrent del
Rovira, la	Savall (pt. del Rossell)	Trumpet, gorg del
Rovira, sot de la (pt. del Genescà)	Savi, serrat del	
Rovires, les (pt. del Vilardell)	Savinyana, coll de	Ubach o Obach, mas
Rudolf, mas	Savinyana o Casa Savinyana, mas	Ubàgols, mas
Rugidor, el	Savinyana Jussana, mas	Ussimanya
	Savinyana Sobirana, mas	
Sabata, mas	Seca, cova	Vall, coll de la
Safàbrega, mas	Seca, riera	Vall, cova de la
Sahilles, plana de	Secai, granja del	Vall, serra de la
Sala, Sa, mas	Senglar, canal del	Vallcàrcara, vall de
Sala, coll de	Senyora, forat de la	Vallcàrcara, església de Sant Feliu de
Sala, font de la	Senyora Rosa, la	Vallcàrcara, mas
Sala, pont de la	Sepultures, carena de les	Valldemaria, o coll de Valldemaria, mas

Vall d'Horta, camí missader
Valllloria, la
Valls, les
Valls, mas
Vallverd, Sant Jaume de
Vallverd, mas
Vallverd
Vall Xica, la
Vall Xica, llar de la
Vall Xica, xarall de la
Verdaguer o Des Verdaguer, mas
Verdaguer, sot d'en
Verdaguera, pt.

Vermella, la creu
Vernet, torre dels
Vidize, camps i horts de
Vilà, el
Vilà, El, mas
Vilatersana, horts de
Vilatersana, mas
Vilatersana, resclosa de
Vilarbonell, mas
Vilardell, mas Desap. VM
Vilardell de coll d'Asens, mas
Vilardell, coll del
Vilardell, el

Vilardelles, les
Vinya Gran, la
Vinya Vella, la
Vinya Vella, la pinassa de la
Vinyet, riera del
Viu, coma de
Volorera, mas
Volorera, riba de
Volorera, roca de
Volorera, torrent de

Xarop, avenc del